

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх.№	553 - 14 - 1	
Дата	15 / 01	2015 г.

Д О К Л А Д

Относно: Проект за решение за признаване на геноцида над арменците в Османската империя 1915-1922 година, № 454-02-6, внесен Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27. 10. 2014 г.

45
15
[Signature]

На редовно заседание, проведено на 18 декември 2014 г., Комисията по вероизповеданията и правата на човека разгледа и обсъди Проект за решение за признаване на геноцида над арменците в Османската империя 1915-1922 година, № 454-02-6, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27. 10. 2014 г.

На заседанието присъстваха г-жа Милена Иванова – старши дипломатически служител II степен, Дирекция „Права на човека“ в Министерство на външните работи, г-н Атанас Славов – съветник на министъра на правосъдието, г-жа Даниела Белчина – държавен експерт в Дирекция „Правосъдие, нормотворчество и проекти“ в Министерство на правосъдието и г-н Светозар Филипov от Фондация „Български манастири и църкви“.

От името на вносителя проекторешението беше представено от народния представител Станислав Станилов. Той представи мотивите на вносителите, според които масовото избиване на арменци в Османската империя през 1915 – 1922 г. се обсъжда от световната общественост още в хода на Първата световна война и до ден днешен. Проблемът придобива особена актуалност след Втората световна война, когато с документи са формулирани означенията „престъпления срещу човечеството“ и „геноцид“. Началото на съпричастието на българското общество е изразено още след края на Първата световна война с приемането на 30 000 арменци и помощта за устройването на техния бит в българската държава. Повечето потомци на тези арменци и до днес живеят в България, интегрирани са по безупречен начин в българския живот и представляват най-лоялната към българските интереси небългарска диаспора. Първите държави признали геноцида над арменците с обща декларация от 24 май 1915 г. са Франция, Великобритания и Русия. През 1975 г. Конгресът на САЩ признава геноцида и задължава американските президенти да отправят съболезнователно послание към арменците по света всяка година

на 24 април. Европейският парламент признава геноцида през 1987 г., в различно време е признат и от парламентите на Германия, Белгия, Италия, Швеция, Гърция, Полша и Словакия. Република България несъмнено закъснява да признае официално и в документален порядък геноцида над арменците в Османската империя.

Представителите на Министерство на външните работи подчертаха, че геноцидът е кодифициран като престъпление, съгласно международното право през 1948 г., с приемането на Конвенцията на ООН за преследване и наказване на престъплението геноцид. Конвенцията е влязла в сила през януари 1951 г. и има действие за в бъдеще, т.е. за събития, които са се случили след влизането ѝ в сила. Тя няма обратна сила за събития, настъпили преди 1951 г. Едно решение на Народното събрание в сферата на външната политика, свързано със събития в други държави, включително исторически събития, следва да бъде базирано главно на нормите на международното право. В двустранен аспект в отношенията между Република България и Република Турция, Министерство на външните работи изразява становище, че приемането на едно такова решение, би довело до влошаване на отношенията в двустранен план. Един подобен акт сериозно би навредил и на работата на Смесената българо-турска комисия, която има за цел да разреши редица двустранни въпроси.

Представителят на Министерство на правосъдието заяви, че министърът на правосъдието има конституционно възложени правомощия по отношение на съдебната власт, но със сигурност няма възложени правомощия да дава и да прави наказателно-правни квалификации на деяния, извършени преди цяло столетие и тяхното съответствие с действащите в настоящия момент международно-правни актове.

Безспорни са фактите, че арменският народ е бил подложен на масови репресии в Османската империя, но българската държава в израз на солидарност и изпълнявайки своя хуманитарен дълг е приела хиляди арменски бежанци. Осигурила е условията за тяхното културно, социално и икономическо развитие. Арменците са приети като равнопоставена част от българската нация. Същевременно паметта за тези трагични събития трябва да се съхранява, а дадените жертви да се почитат.

Народното събрание би могло, провеждайки политическа дискусия по съществуващото на предложението, да приеме или да отхвърли това проекторешение, но дори и да бъде официално прието, такова решение не би имало правно значение.

В становището си Министерство на правосъдието приема, че внесенният проект за решение съдържа оценки от морално-политически характер и затова не може да бъде предоставена правно-експертна оценка по исторически събития.

В хода на дискусиата голяма част от народните представители-членове на комисията, заявиха че подкрепят становищата на двете министерства, с които са се запознали предварително. Изказано беше и становище в подкрепа на проекторешението. Изразено беше мнение, че страната ни трябва да покаже съпричастност към трагедията на арменския народ и тъй като през 2015 г. се навършват 100 години от началото на репресиите се предложи да се изработи обща декларация, която да бъде предложена за гласуване в Народното събрание. По-голямата част от членовете на комисията подкрепиха направеното предложение за изготвяне на обща декларация, която да бъде внесена, обсъдена и гласувана от Народното събрание.

След проведените разисквания и изразените мнения по проекта за решение, Комисията по вероизповеданията и правата на човека, с 1 глас „за”, 2 гласа „против” и 13 гласа „въздържали се“ предлага на Народното събрание да не приема **Проект за решение за осъждане на геноцида над българите в Османската империя /1396 – 1913/, № 454-02-7, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27. 10. 2014 г.**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И
ПРАВАТА НА ЧОВЕКА:**

КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ